

● **الصنعة الى ابي عبدالله البرقي = الاكسير الاحمر =
الصنعة العالية = حقيقة الاكسير الاحمر / كيميا / عربي**
aṣ-ṣan'a ilā abi-'abd-il-lāh al-barqī = al-iksīr-ul aḥmar
= aṣ-ṣan'at-ul 'ālīya = ḥaqīqat-ul iksīr-il aḥmar

ابن سینا، حسین بن عبدالله، ۹۳۷ - ۴۲۸ قمری
ebn-e sīnā, hoseyn ebn-e 'abd-ol-lāh (981 - 1038)
آغاز: هداك الله للصالحات و اهداك للسنن المرضيات و
صانك عن تضليل الشياطين في امور الدنيا و الدين سألت لازلت
سائلا عن الحقائق ان اكشف لك عن حقيقة الاكسير الاحمر
المتخذ من الكبريت الاصفر فاجبتك اليه مؤثر الرضاك متبعا
لهواك (فاقول) ان الغرض الكلي فيه ان يوجد الصبغ الاحمر عن
الكبريت الاصفر في ماء حار.
انجام: و ان قطرت المحلولات قبل المزاج كان الاكسير اكمل
في الكثير فهذا هو الاكسير المتخذ من الكبريت. و الله اعلم
چاپ: چاپ شده

۱. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۴۳۷/۲۹-عکسی

آغاز و انجام: برابر

اصل نسخه: ایاصوفیه، ش ۴۸۴۹؛ خط: نسخ، بی ک، تا: با تاریخ
۶۹۷ق؛ مقابله شده ۶۹۷ق؛ ۲گ (۱۳۹-۱۴۰) [عکسی ف: ۲-۳]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۱۹۰/۳۱-۱

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۱-۵۷۷]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۳۱/۱۷-۲

نسخه اصل: اونیورسیتته ش ۴۷۲۴؛ خط: نسخ، بی ک، تا: ربیع
الاول ۷۰۰ق؛ ۲گ (۱۱۹-۱۲۰)، ۱۹ سطر [فیلمها ف: ۱-۴۴۰]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۱۴۹/۶۶-۳

آغاز و انجام: برابر

خط: تعليق، بی ک، تا: با تاریخ ۹۶۲ق؛ تملك: مصطفى بن عبدالله
در ۹۶۲، خليفه سلطان در ۱۰۴۱، محمد طاهر پزشك تفرشی در
۱۱۳۵، محمد ابراهيم قزوینی در ۲ ذيقعدة ۱۲۴۵؛ ۱گ (۳۶۸ و
پ)، ۳۱ سطر، اندازه: ۲۳×۱۳سم [ف: ۶-۲۴۳۲]

۴. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه: ۳۱۵/۱۵

خط: نستعلیق، بی ک، تا: قرن ۱۱ [نشره: ۲-۱۱۱]

● **صنعة التدبير (رسالة في) / كيميا / عربي**

ṣan'at-ut tadbīr (r.-un fī)

ذوالنون مصری، ثوبان بن ابراهیم، ۹۱۸۰ - ۲۴۵ قمری
zo-n-nūn-e mesrī, sawbān ebn-e ebrāhīm (797 - 860)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۸۷۶۶

آغاز: بسمله، حمد له اما بعد اول صفة التدبير التكلیس فاذا اردت
تكلیس القشر فاجعله فی كوز خرف ایض؛ انجام: اذا اخرجت
طباعة و ليس يحتاج الى غيره و هذا آخر رساله ذی النون المصری

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۸۵/۱۵

صنعت اسطرلاب و بیان تسطیح آن؛ بی ک، بی تا؛ ۵۰ص (۳۴۲-
۳۹۲)، ۱۶ سطر (۱۷×۲۳)، اندازه: ۳۵×۲۸سم [سنا: ف: ۲-۳۰]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۴۸۰/۴-۳

صنعت اسطرلاب [جنوبی] و شمالی مشتمل بر بیست باب (جز
رساله طوسی)؛ بی ک، تا: اواخر رجب ۱۱۲۳ق [فیلمها ف: ۱-۷۰۱]

← صنعت الهی < الصنعة الالهية (رسالة في)

● **صنعت الهی / كيميا / فارسی**

san'at-e elāhī

این نامه در کیمیا و به نام «رساله صنعت الهی» است.
[دنا ۱۹۴/۷؛ فهرستواره منزوی ۳۹۵۹/۵]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۸۷/۱۱

آغاز: بسمله. اما بعد. بدانکه: بدرستی که صنعت الهی و معرفت
صنعت ... بیان میکنم از برای تو من و ترا از او آگاه میکنم؛
انجام: و او است در نزد ایشان که نامیده میشود «قنبار» و نرسید
بسوی ما اکثر از این. و السلام. سبحانه. الهدایة.
خط: نسخ و نستعلیق، بی ک، تا: با تاریخ ۱۲۸۹ق؛ ۳گ (۲۲-
۲۴ر) [ف: ۴-۹۹۳]

← صنعت الهیه < امویه

● **الصنعة الالهية (رسالة في) = صنعت الهی / كيميا / عربي**

aṣ-ṣan'at-ul ilāhīyya (r.-un fī) = san'at-e elāhī

زسیموس حکیم، ق ۴ میلادی

zosīmūs-e hakīm (- 4c)

مختصری است در ترکیبات زییق و بعضی از مواد دیگر.

۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۲۰۰۷/۳

آغاز: قال ارسیمون ... اقول لكم من كان عنده زييق محلول فقد
اخذ الزمزم

نسخه اصل: کتابخانه دانشگاه کراچی - پاکستان ۱۹۹۹؛ خط:
نسخ، کا: محمود حمدی، تا: ۱۳۴۲ق؛ ۴ص (۷۱-۷۴) [عکسی ف:
۱۵-۶]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۹۴۱/۶

آغاز: بسمله. رساله حکیم ارشیموس فی الصنعة الالهية. قال:
اسمعوا يا ابناء التعليم انا ارشيموس اقول لكم: من كان عنده زييق
محلول فقد احكم الزمام؛ انجام: بعد موته. و هذا ما وصل الينا
لارسيموس في الصنعة. و الحمد و التسييح لله عزوجل. تمت
المقالة.

خط: شکسته نستعلیق، بی ک، بی تا؛ ۲گ (۲۱-۲۲ر) [ف: ۴-۹۸۵]

فهرستگان نسخه های خطی ایران (فخا)؛؛ جلد بیست و یکم؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران

DIA 276259

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران ۱۳۹۱/۲۰۱۳